

ΤΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΔ' ΚΑΙ ΠΕ' ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΠΔ' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Π. Βουλισμᾶ πρὸς τὸν Σπ. Λάμπρον καὶ πέντε στατιστικῶν πινάκων τῶν ἐτῶν 1901—1904 καὶ τοῦ πρώτου τετραμήνου τοῦ 1905, περιλαμβανόντων κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα ἔτη ἐπισκεφθέντας τὴν Ὀλυμπίαν. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων γίνεται δῆλον ὅτι οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν Ὀλυμπίαν τῷ 1901 ἀνήρχοντο εἰς 3955, τῷ 1902 εἰς 3815, τῷ 1903 εἰς 4825 τῷ 1904 εἰς 4650 καὶ τὸ πρῶτον τετράμηνον τοῦ 1905 εἰς 870. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ὅτι ἀφαιρουμένων τῶν ὁμίλων ἐκδρομέων ὡς πρὸς τοὺς κατ' ἰδίαν ἐπισκέπτας τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων οἱ ξένοι πάντοτε· οὕτω τῷ 1901 ἐπισκέφθησαν τὴν Ὀλυμπίαν 1447 ξένοι καὶ 1008 Ἕλληνες, τῷ 1902 ξένοι 1381 καὶ 934 Ἕλληνες, τῷ 1903 ξένοι 1489 καὶ 836 Ἕλληνες, τῷ 1904 ξένοι 1464 καὶ Ἕλληνες 871 καὶ τὸ πρῶτον τετράμηνον τοῦ 1905 ξένοι 540 καὶ 330 Ἕλληνες. Ἄξιον ἐπίσης σημειώσεως εἶνε ὅτι μεταξὺ τῶν ἐπισκεπτῶν κατέχουν σχεδὸν πάντοτε οἱ Ἄγγλοι τὴν πρώτην θέσιν, τὴν δευτέραν οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ τὴν τρίτην οἱ Γερμανοὶ ἢ οἱ Γάλλοι. Οὕτω τῷ 1901 ἐπισκέφθησαν τὴν Ὀλυμπίαν 383 Ἄγγλοι, 359 Ἀμερικανοὶ, 150 Γερμανοὶ καὶ 79 Γάλλοι, τῷ 1902 Ἄγγλοι 393, Ἀμερικανοὶ 288, Γάλλοι 263 καὶ Γερμανοὶ 150, τῷ 1903 Ἄγγλοι 433, Ἀμερικανοὶ 411, Γερμανοὶ 200 καὶ Γάλλοι 125, τῷ 1904 Ἀμερικανοὶ 451, Ἄγγλοι 378, Γερμανοὶ 294 καὶ Γάλλοι 168 καὶ τὸ πρῶτον τετράμηνον τοῦ 1905 Ἀμερικανοὶ 142, Ἄγγλοι 68 Γάλλοι 102, καὶ Γερμανοὶ 100.

Οἱ στατιστικοὶ οὗτοι πίνακες ἐστῆλθον τῷ Λάμπρῳ κατ' αἰτησίαν του ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἀκολουθοῦσης, τῆς καὶ ἀνωτέρω μνημονευθείσης, ἐπιστολῆς τοῦ Π. Βουλισμᾶ πρὸς τὸν Σπ. Λάμπρον.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ 1ῃ Μαΐου 1905

Ἀξιότιμε κ. Καθηγητά,

Ἐγκλείστως ἔχετε ὁ,τι ὑπεσχέθη ὑμῖν ἡτοι τακτικὴν στατιστικὴν

κὴν κατὰ μῆνα τῶν 4 τελευταίων ἐτῶν καὶ τὸ τετράμηνον ἐ. ἔ.

Δέξασθε, παρακαλῶ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως μεθ' ἧς διατέλω προσφερόντως

Ὅλωσ πρόθυμος

II. Βουλισμᾶς

Τὸ δὲ ὑπ' ἀριθμὸν IIΕ' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἑξῆς.

1) Μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀδ. Ἀδαμαντίου γραφείσης «Ἐκ Τήνων τῇ 20ῃ Ἰουλίου 1894» καὶ φερούσης τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ «Ὁ μαθητὴς σας Ἀδ. Ἀδαμαντίου». Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη κατ' αἴτησιν τοῦ Λάμπρου ζητήσαντος πληροφορίας παρὰ τοῦ Ἀδαμαντίου, διαμένοντος τότε ἐν Τήνω, ὡς δύναται τις εὐκόλως νὰ νοήσῃ ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπιστολῆς «Μὲ μεγάλη μου χαρὰ ἔλαβα πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος τὴν ἐπιστολήν σας· σᾶς ζητῶ συγγνώμην ὅπου ἤρρησα νὰ σας ἀπαντήσω, ἀλλ' ἐξηγεῖτε εὐκολα τὴν αἰτίαν τῆς βραδύτητος ὧς ἐκ τῆς φροντίδος περὶ τὴν περισυλλογὴν εἰδήσεων».

2) Ἐκ σημειώσεων ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ἀποθήκης, τὰς ὁποίας εἶχε ζητήσει ὁ Λάμπρος ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀδαμαντίου «Ἐκ τοῦ εὐρετηρίου σᾶς ἀντέγραψα ὄσα στέλλω. Ὁ λόγος τῆς ἀφιερώσεως δὲν ἀναγράφεται, ἀλλὰ δὲ εὐρετήρια δὲν ὑπάρχουν». Αἱ σημειώσεις αὗται ἀποτελοῦνται ἐκ δεκατεσσάρων σελίδων, ἀρχονται δὲ ὡς ἀκολουθῶς «Ἔχω ὑπ' ὄψει μου τὸ βιβλίον ἀποθήκης τοῦ ἱεροῦ ἰδρύματος τοῦ ἔτους 1891, 1892, 1893 καὶ 1894. Διαρρεῖται δὲ ἐν πίνακι περιεχομένων εἰς : πολύταμα κοσμήματα, ἄργυρον, ὑφάσματα καὶ ζῶα.

Ἐν τοῖς βιβλίοις καταγράφονται ἐκεῖνα τῶν ἀναθημάτων, ἅπερ φέρει ὁ προσκυνητὴς εἰς τὸ ταμεῖον καὶ λαμβάνει διπλότυπον. Εἶναι ὁμοῦς ἅπειρα, ὄσα τὴν ὥραν τῆς προσκυνήσεως· κρεμνοῦν κάτωθι τῶν κανδηλῶν ἢ ἐπιθέτουν ἐπὶ τῆς εἰκόνης, ταῦτα δὲν καταγράφονται ἰδίᾳ, ἀλλὰ μαζὶ ἐν τέλει κατ' εἶδος».

3) Συλλογῆς παραδόσεων πινων συνδεομένων πρὸς τὰ ἀναθήματα. Καὶ αὕτη ἐγένετο κατὰ παράκλησιν τοῦ Λάμπρου ὡς φαίνεται ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀδαμαντίου «Συνέλεξά τινας τῶν θυρίλων τῶν συνδεομένων πρὸς ὠρισμένα ἀναθήματα». Τὸ ὅλον ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτῶ σελίδων. καὶ

4) Φυλλαδίου ἐντύπου φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν «Περίγραφη

τῆς κατὰ τὸ σωτήριον διὰ τὴν νῆσον Τήνον ἔτος 1823 εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἐκδοσις βελτιωμένη. Ἐν Τήνῳ 1894». Περιέχει τὰ τῆς εὐρέσεως τῆς εἰκόνος «περιγραφὴν τῶν τελεσθέντων ἐν Τήνῳ θαυμάτων ὑπὸ τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς» καὶ «περιγραφὴν τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1812 γενομένης ἐν Τήνῳ κλοπῆς τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Εὐαγγελιστρίας». Τὸ ὅλον φυλλάδιον ἀποτελεῖται ἐκ δέκα καὶ ἑξὶ σελίδων.

Κ. Ι. Δ.

ΠΑΝΤΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝΙΟΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΚΟΝΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006